

**Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Інститут психології та педагогіки РДГУ
Кафедра загальної психології та психодіагностики
Кафедра вікової та педагогічної психології
Кафедра практичної психології та психотерапії**

Актуальні питання психологічної науки

**Альманах студентського наукового
товариства**

Випуск 12

Рівне - 2018

ББК 88

А 43

УДК 159.9

Актуальні питання психологічної науки: Альманах студентського наукового товариства. – Випуск 12. – Рівне: РДГУ, 2018. – 166 с.

Головний редактор:

Ямницький В.М. – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри практичної психології та психотерапії РДГУ.

Редакційна колегія:

Павелків Р.В. – доктор психологічних наук, професор, академік АВШ, завідувач кафедри вікової та педагогічної психології, директор Інституту психології та педагогіки РДГУ, перший проректор РДГУ;

Воробійов А.М. – кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри загальної психології та психодіагностики РДГУ;

Павелків В.Р. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної психології та психодіагностики, декан психолого-природничого факультету РДГУ

Литвиненко С.А. – доктор педагогічних наук, професор кафедри практичної психології та психотерапії РДГУ;

Безлюдна В.І. - кандидат педагогічних наук, професор кафедри вікової та педагогічної психології РДГУ;

Главінська О.Д. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної психології та психодіагностики РДГУ;

Корчакова Н.В. – кандидат психологічних наук, професор кафедри вікової та педагогічної психології РДГУ;

Рудь Г.В. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної психології та психотерапії РДГУ;

Романюк В.Л. – кандидат біологічних наук, доцент кафедри загальної психології та психодіагностики РДГУ;

Созонюк О.С. - кандидат психологічних наук, доцент кафедри вікової та педагогічної психології РДГУ.

Друкується за рішенням Вченої Ради РДГУ (протокол № 5 від 31 травня 2018 р.)

За достовірність фактів, дат, назв тощо відповідальність несуть автори матеріалів.

Зміст

Зміст	3
Вступ	6
Альтмарк А. Психологічний аналіз особистісного та професійного зростання майбутніх психологів.....	7
Бакун К. Розвиток соціального інтелекту як чинник успішної адаптації особистості.....	9
Бенещук А. Особливості формування інтелектуальної готовності старших дошкільників до навчання у школі	11
Берестень Т. Експериментальне дослідження впливу середовища на формування поведінки девіантного підлітка	13
Бігун Л. Дослідження мотивації навчальної діяльності молодших школярів.....	15
Бунечко Ю. Вплив рівня домагань на прагнення особистості до самоактуалізації	16
Бутенко С. Значення духовності в розвитку особистості.....	18
Войчук А. Психологія мотивації до навчання учнів	21
Волович М. Образ ефективного лідера у соціальній психології	22
Воробей І. Психологічні особливості формування стресостійкості як фактора успішної учбової діяльності студентів-психологів	24
Гандзюк К. Соціально-психологічні чинники становлення статевої ролі ідентифікації підлітків	26
Главінська Е. Соціально-психологічна адаптація студентів-першокурсників як механізм соціалізації	30
Горбова А. Зміст поняття «життєва перспектива».....	32
Гордійчук О. Причини виникнення професійного вигорання у медичних працівників	34
Іваник С. Особливості прояву агресивності у студентської молоді	38
Ісічук О. Ціннісні орієнтації як складова спрямованості особистості: історіографія проблеми	40
Карпик О. Психологічні детермінанти виникнення конфліктів старшокласників з педагогами.....	43
Коноплицька Ю. Особливості розвитку емоційного інтелекту у підлітковому віці.....	45
Корчакова В. Соціально- відповідальний маркетинг як інструмент психологічного впливу на споживача	47
Кузьмич Г. Психологічні особливості проявів булінгу	50
Лавренчук К. Основні причини виникнення тривожності у молодшому шкільному віці.....	52

Лавренко В. Розвиток пізнавальних процесів у період дошкільного дитинства	54
Левчук А. Смесложиттєві орієнтації як чинник професійного становлення майбутніх психологів	55
Левчук Л. Психологічні особливості визначення готовності дитини до навчання у школі.....	57
Лехкобит В. Динаміка формування рефлексії у майбутніх психологів під час професійної підготовки.....	60
Лехкобит М. Інтернет-залежність підлітків як актуальна проблема сьогодення	62
Лисюк І. Психологічний зміст поняття «самоусвідомлення особистості».....	64
Ліщук І. Психологічні особливості особистісної рефлексії студентів-психологів.....	66
Лоза С. Саногенне мислення та психічне здоров'я особистості.....	68
Лозицька К. Психологічні особливості самоактуалізації студентської молоді	70
Максимчук В. Психологічні особливості вияву лідерських якостей у студентів-психологів	73
Мартинюк А. Емоційний стан старшокласників перед ЗНО.....	75
Марчук М. Психологічні особливості девіантних проявів у ціннісному вимірі особистості	77
Матухно Є. Методи проєктивної психології: можливості та перспективи	80
Мельник І. Вплив емоційних станів тривоги та страху на особистість	83
Мирончук Д. Вплив стилю сімейного виховання на міжособистісні стосунки підлітків	85
Мислінчук Ю. Дослідження соціально-психологічних особливостей здатності особистості до емпатії.....	88
Михайлова І. Вплив мікросоціуму на формування самооцінки.....	91
Намлієва Г. Особливості особистісних змін військовослужбовців внаслідок участі в АТО	94
Недільська А. Формування психологічної готовності майбутніх педагогів до професійної діяльності	97
Нетреба С. Теоретичний аналіз соціально-психологічної адаптації особистості	100
Нечидюк М. Особливості застосування арт-засобів в системі розвитку емоційного інтелекту	102
Одейчук І. Фізіологічні та психологічні симптоми стресу як загального адаптаційног осиндрому.....	104
Олійник К. Психологічні особливості впливу емоційного вигорання на професійну діяльність в дорослому віці	106

Онисковець Б. Мотиваційні чинники перфекціонізму сучасної студентської молоді	108
Остапенко М. Дослідження типів темпераменту у сучасних студентів	110
Першко О. Екологічні цінності як чинник особистісного ставлення підлітків.....	113
Погулясва М. Психолого-педагогічні чинники розвитку творчого потенціалу особистості студента у процесі навчання у ВНЗ	115
Похильчук А. Психологічні особливості самооцінки чоловіків та жінок	117
Прокопович І. Психофізіологічні складові творчого потенціалу особистості.....	119
Работій М. Модель розвитку позитивної «Я-концепції» майбутніх практичних психологів	121
Рєбій І. Експериментальне дослідження взаємозв'язку особистісної рефлексії та креативності	124
Речун Н. Психологічні чинники конфліктної поведінки у юнаків	126
Рудь О. Взаємозв'язок рівня емоційного інтелекту із допінг-стратегіями особистості.....	129
Савгира В. Особливості ставлення дітей старшого дошкільного віку до батьківських вимог і заборон	131
Сардарян М. Психологічні особливості творчої особистості.....	134
Свінтозельська К. Особливості впливу Я-концепції на професійне самовизначення старшокласників	137
Солодка В. Експериментальне дослідження проблеми саморегуляції як важливої функції психіки людини	139
Строїнська Д. Психологічні особливості кропінь-стратегій особистості	141
Сукнацька А. Самотність і особливості її переживання в юнацькому віці ...	144
Товстун Р. Заздрість як соціально-психологічний феномен	147
Хомік Т. Психологічний аналіз проблеми стресостійкості студентів у сучасній психологічній науці.....	149
Чебан Д. Мотиви, які сприяють успішному навчанню студентів.....	151
Чмелюк Т. Формування та розвиток моральних якостей дошкільників засобами казкотерапії	152
Шахрайчук І. Психологічні основи формування структури цінностей сучасної молоді	154
Широких А. Роль самоідентифікації у життєвому проектуванні особистості.....	157
Якимчук М. Комунікативна креативність як компонент самопізнання індивіда	158
Марценюк А. Психологічні особливості ставлення до сексу в особистості у періоді ранньої дорослості	161

Романюк В. Функціональні резерви організму та здоров'я людини..... 165

спеціаліст. До них, насамперед, відносяться робочий простір та режим роботи» [2, с.90].

Отже, ми не можемо заперечувати величезне значення для людини простору та часу, у якому протікає його життєдіяльність і від яких залежить його стан. Порушення, обмеження простору, відсутність вільного бюджету часу, на нашу думку, сприяють професійному вигоранню, впливають на активність життєдіяльності та загальний емоційний та фізичний стан.

Список використаних джерел

1. Выдай А. Н. Психологическое «выгорание» лидера / А. Н. Выдай, Т. В. Ложкин // Персонал. — 1999. — № 6. — С. 36–43.
2. Орел В. Е. Феномен «выгорания» в зарубежной психологии: эмпирические исследования и перспективы / В. Е. Орел // Психологический журнал. — 2001. — № 1. — С. 90–101.
3. Реан А. А. Факторы стрессоустойчивости учителей / А. А. Реан, А. А. Баранов // Вопросы психологии. — 1997. — № 1. — С. 27–34.

УДК 316.628:17.036.2 – 057.875

МОТИВАЦІЙНІ ЧИННИКИ ПЕРФЕКЦІОНІЗМУ СУЧАСНОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Онiсковець Богдана, здобувач вищої освіти, РДГУ

Керівник: Ставицька О. Г., кандидат психологічних наук, доцент.

Сучасне суспільство нестримно розвивається, змінюється соціально-культурна ситуація, підвищуються вимоги до кожної особистості, зростає конкуренція, панує культ самовдосконалення. За таких умов, сучасна студентська молодь прагне відповідати стандартам, що культивуються соціумом. В результаті, перфекціонізм стає характерною рисою молоді.

Перфекціонізм – це явище, при якому особистість намагається досягти досконалості в усіх сферах свого життя. Питання перфекціонізму є надзвичайно важливим, адже має дисфункціональну природу. Т. Ю. Юдеева зазначала, що перфекціонізм, як дисфункціональна особистісна риса має складну психологічну структуру, що містить поряд з високими стандартами діяльності й домаганнями параметри когнітивних викривлень: сприйняття інших людей як таких, що делегують високі очікування, постійне порівняння себе з оточуючими, дихотомічна оцінка результату діяльності та її планування за принципом "все або нічого" [6, с. 275].

А. Адлер трактує перфекціонізм як компенсаторне прагнення до переваги і досконалості [1, с. 256]. Відповідно, при позитивній тенденції

перфекціонізму, особистості притаманні такі риси, як відповідальність, надійність, можливість виконання великого обсягу роботи, позитивна позиція у житті. При прояві патологічної форми – ворожість, чутливість, страх невдач, що призводить до розладів афективного спектру.

Проблема перфекціонізму сучасної студентської молоді є надзвичайно актуальною та складною, і водночас мало дослідженою. Адже при виявленні патологічного перфекціонізму, можлива його корекція.

Мотиваційними чинниками даного явища виступають безліч факторів, як особистісних, так і суспільних. Аналіз наукових праць на дасть можливість зробити якісний висновок. В.В. Грандт стверджує, що виникнення перфекціонізму можливе на чотирьох рівнях: внутрішньо-особистому; мікросоціумі (сім'я); соціальному середовищі; макросоціумі (культура, ЗМІ) [3, с.30]. За А. Распоповою, на розвиток перфекціонізму найбільше впливають: мотивація досягнення успіху та уникнення невдач, локус контролю, схильність до консерватизму й конформізму [4, с. 171]. С. В. Воликова, проводячи дослідження перфекціонізму, виокремила залежність високого рівня перфекціонізму та мотивації досягнення. За результатами С. В. Воликової, студентська молодь, що має високий рівень перфекціонізму, має підвищений рівень депресії, тривожності, соціальної відстороненості [2, с. 23]. Відповідно, існує чітка залежність явища перфекціонізму з потребами індивіда досягати успіхів і уникати невдач. Як наслідок, відбувається вплив на емоційну сферу особистості, зазвичай негативно. Г. Чепурна вважає, що соціально прописаний перфекціонізм та перфекціоністська самопрезентація, зумовлена потребою здаватися досконалим перед суспільством [5, с.418].

Крім того, до мотиваційних чинників можна віднести: вплив сім'ї, суспільства, культури. Досліджено, що перфекціонізм формується у молоді, під тиском батьків, які очікують від дітей високих результатів. Не менший вплив несуть ЗМІ, пропагандуючи ідеали сучасного соціуму.

Отже, явище перфекціонізму має складну природу, розвиток якого зумовлюється групою чинників: особистісними (потребами, мотивами), сім'єю, соціумом, культурою. На особистісному рівні важливе значення мають потреби у комфорті, визнанні, страх бути знехтуваним, бажання здаватися досконалим, установка на результат, консерватизм та конформізм.

Список використаних джерел

1. Адлер А. Практика и теория индивидуальной психологии / Альфред Адлер. — М.: «Прогресс», 1997. — 256 с.
2. Воликова С. В. Родительский перфекционизм – фактор развития эмоциональных нарушений у детей, обучающихся по усложненным

- программам / С. В. Воликова, А. Б. Холмогорова, А. М. Галкина // Вопросы психологии. – 2006. – №5. – 23 с.
3. Грандт В. В. Генезис перфекціонізму: теоретична експлікація проблеми / В. В. Грандт // Проблеми сучасної психології: збірник наукових праць Державного вищого навчального закладу «Запорізький національний університет» та Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України / За ред. С.Д. Максименка, Н.Ф. Шевченко, М.Г. Ткалич. – Запоріжжя: ЗНУ, 2014. – № 1 (5). – 30 с.
 4. Распопова А.С. Особенности взаимосвязи перфекционизма и личностных свойств спортсменов / А. С. Распопова // Материалы Всероссийского форума «Молодые учёные – 2010». – М.: Физическая культура, 2010. – 171 с.
 5. Чепурна Г. Л. Соціально-психологічні особливості перфекціонізму молоді: дис. на здобуття наук. ступеня канд. психолог наук: спец. 19.00.05 – «Соціальна психологія; психологія соціальної роботи» Чепурна Ганна Леонідівна. – Ч., 2013. – 418 с.
 6. Юдеева Т. Ю. Перфекционизм как личностный фактор депрессивных и тревожных расстройств: автореферат дис. канд. психол. наук / Т. Ю. Юдеева. – М., 2007. – 275 с.

УДК 159.923.4-057.875

ДОСЛІДЖЕННЯ ТИПІВ ТЕМПЕРАМЕНТУ У СУЧАСНИХ СТУДЕНТІВ

Остапенко Марія, здобувач вищої освіти, РДГУ

Керівник: Сторож О. В., кандидат психологічних наук, доцент

Поняття «темперамент» було визначено ще за античних часів, проте дослідження цієї «основи особистості» є популярним серед науковців і сьогодні. Так, від перших вчень Гіпократ та Арістотеля дослідження темпераменту пройшли довгий шлях через праці І.Канта, Е. Кречмера та набули досконалої форми у працях та методиках Г.Айзенка, В.Русалова, Р.Кетела, М.Рокіча, В.Мерліна, І.Павлова та ін.

Взагалі, темперамент – це вроджена (біологічно обумовлена) і мало змінна властивість людської психіки, що визначає реакцію людини на інших людей та на обставини. Темперамент становить основу характеру. З фізіологічної точки зору, темперамент – тип вищої нервової діяльності людини. У чистому вигляді темпераменти зустрічаються вкрай рідко [2, с.8].

Сьогодні дослідження властивостей темпераменту та характеру у студентів залишається актуальним, оскільки комплексний аналіз особливостей темпераменту дає можливість для розробки більш глибокої

Наукове видання

**Актуальні питання психологічної науки.
Альманах студентського наукового товариства**

Випуск 12

Наукове редагування – доц. Романюк В.Л.
Відповідальний за випуск – проф. Воробйов А.М.

Підписано до друку 1.06.2018 р.
Формат 60x80/16. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman
Умовн. друк арк. 13,8. Тираж 150 прим.

вул. С. Бандери, 12, м. Рівне
Редакційно-видавничий відділ
Рівненського державного гуманітарного університету